

Dolany

Kraj: Plzeňský

Správní obvod: Klatovy

Nadmořská výška: 387 m n. m.

Počet obyvatel: 930

Adresa URL: www.obec-dolany.cz

Okres: Klatovy

GPS souřadnice: 49.443259N, 13.248114E

První pís. zmínka: 1245 (779 let)

PSČ: 339 01

Památky a zajímavosti Dolany

V Dolanech najdeme místa, kde na nás dýchne minulost a okouzlí nás památky, které nám zůstaly na obdiv.

Kostel sv. Petra a PavlaMístní kostel sv. Petra a Pavla připomíná se ve starých záznamech „librierectionum“ již v roce 1384. V době, kdy byl kraj spustošen od Švédů, bylo obyvatelstvo nuceno hledat záchranu v hlubokých lesích. Po uzavření míru Vestfálského r. 1648 vraceli se zbytky zuboženého lidu do spustošených vesnic. Bída byla veliká a o kněžstvo byla veliká nouze a proto nemohla být obsazena fara Dolanská.

Zámek - TVRZZámek je starobilá budova, která od nepamětí sloužila pánům z Dolan za sídlo. Jak bývala budova rozdělena není patrné, až za dob jezuitů jsou nám známi podrobnosti. V letech 1679 kdy jezuité koupili Dolany, upravili se Zámek pro potřeby hospodářské. Uprostřed nejvyšší část tvořily sýpky v třech poschodích. Nižší části, západní a jižní byly upraveny byty pro deputátníky a celoroční dělníky. Střecha nad sýpkami byla pokryta prejzy.

HřbitovKolem starého kostela býval hřbitov č. k . 26, výměra 209 m2, který byl zrušen asi r. 1796 než se rozbořil starý kostel a vystaven nový hřbitov č.k. 232 o výměře 1917m2, a to pouze dolejší část asi polovina nynějšího hřbitova, který byl tvaru nepravidelného. V roce 1857 byla celá zeď okolo hřbitova znovu nově vystavěna a cíp hořejší od západní strany přistavěn, čímž nabyl tvaru čtverhraného. Nová část byla dostavěna 8. listopadu téhož roku a za přítomnosti mnoha kněží vysvěcena. Téhož dne byl svěcen Svrčovský zvonek. Starý hřbitov nazývá se zádušní, spravoval ji patronál, místa a veškeré záležitosti obstarávaly se na faře.

Roku 1859 byl postaven velký kříž na hřbitově a vysvěcen biskupem Janem Veleriánem.

ŠkolaObecná škola v Dolanech, kdy byla založena, nedá se přesně určit. Pravděpodobně byla zřízena v roce 1696, kdy odloučení od Chudenic byla samostarná farnost v Dolanech. Kmotr neznámý, vedle kostelnické služby, vyučoval starou metodou děti po mnoha let. Mistrem školním bývali v té době neučitelé, osoby bez jakéhokoli vyššího nebo odborného vzdělání. Byli to zpravidla vysloužilí vojáci, invalidé, nebo řemeslníci světa oběhlí, kteří ve vyučování dětí hledali vedlejší příjem při svém řemesle. Mistr školní sloužil více kostelu než škole. Byl varhaníkem, kantorem, kostelníkem, zvoníkem v jedné osobě. Vyučovalo se pouze v zimních měsících. Docházka školní byla nepovinná od 6 do 12 let. Dozor na školu měli: farář, patronátní úřad, vrchní dozor okresní: vikář, a královský

krajský úřad. Na penězích toho učitel mnoho nedostal, sobotáles (místy také sobotáres), tak se dříve školní plat nazýval na nižších obecních školách, jehož žáci sami v sobotu přinášivali učitelům.

Socha sv. JanaNa návsi v Dolanech stojí socha sv. Jana Nepomuckého. Má se za to, že socha sv. Jana Nepomuckého byla postavena za doby jezuitů v Dolanech a to buď na jejich náklad a nebo podnět. Řád jezuitský byl v Dolanech majitelem statku v letech 1679 až do r. 1773 Jan Nepomucký byl prohlášen za svatého 19.3.1729 a lípa u sv. Jana k západu byla v letech 1890 již přes 100 roků stará, takže je pravděpodobně možno tvrdit, že socha pochází z let 1729-1773 z doby, kdy Jan Nepomucký byl již prohlášen za svatého a kdy jezuité byli majiteli statku v Dolanech. Socha sv. Jana Nepomuckého byla snad dříve umístěna na mostě nad příkopem do zámku mezi usedlostí čp. 3 (Hrabík) a zámkem, teprve později byla přemístěna na náves a kolem opatřena zdí.

KampeličkaV roce 1896 byl v Dolanech založen peněžní ústav „Kampelička“ po vzoru Kampelíka u Raiffaisenova. První ustanovující valná hromada byla konaná 27.9.1896. Byl zvolen valnou hromadou první výbor, který byl sestaven následovně: Martin Kloud Dolany čp. 72, Václav Hronek čp. 60, Alois čížek svrčovec, Petr Janda Řakom, Jan Duchek Výrov, Josef Wágner řídící učitel pokladníkem, Adolf Mazal Dolany čp. 33 předseda dozorčí rady.

PoštovnaZa dřívějších dob byla donášena pošta do Dolan zvláštním poslem (listonošem), který ji po obci roznášel. Balíky musel si každý odnést do Klatov na hlavní poštu. Později, když projížděla přes Dolany chudenická pošta s historickým krytým poštovním vozem, taženým párem koní do klatov a zpět do Chudenic, byla zřízena v Dolanech v r. 1907-1908 poštovna a poštovním byl Antonín Piřha obchodník v čp. 33.

